

Abstrakt: Vít Kazmar – Juan Filloy: Mýtus, autor, dílo

Práce *Juan Filloy: Mýtus, autor, dílo* pojednává o opomíjeném argentinském spisovateli Juanu Filloyovi (1894 – 2000) a klade si za cíl být vstupem do jeho díla, kterému se až dosud dostalo málo pozornosti. Nejprve se věnuje rozboru mýtu, který se kolem autorovy osobnosti rozšířil a zakryl tak zcela jeho dílo. Ten sestává převážně z anekdotických rysů jeho osobnosti a díla se dotýká jen zběžně. Status neznámého spisovatele je však z velké části určen Filloyovým vlastním rozhodnutím žít v malém městě a knihy vydávat sám, stejně jako jeho náročnou stylistikou, širokou slovní zásobou a na svou dobu často provokativním jazykem i tématy. V mýtu o spisovateli je však možno nalézt i některé klíčové rysy jeho estetiky: palindromy znamenají obrat k jazyku, stejně jako přísnost a disciplinovanost; široká slovní zásoba odkazuje k touze po přesnosti ve výrazu atd. Práce se pak z části soustředí na rozbor autorova jazyka a na interpretaci románu *Op Oloop*. Řeč Juana Filloye se vyznačuje především kontrastem, jasností a řádem. Paralelismus je ústředním stylistickým prostředkem; shodná struktura vět se často stává buď prostorem pro rozvíjení kontrastu, nebo pro vypravěčské podání katalogů, výčtů týkajících se určitých témat. Paralelismus rovněž často slouží k rozvíjení komplexních metafor, kde se opakovaně, na základě analogie spojují dva kontrastní či zdánlivě nesouvisející jevy. Příznačný je též důraz na etymologii. Užívání slov v souladu s jejich původním významem je rovněž součástí snahy o maximální přesnost. K té směřuje rovněž široká slovní zásoba a typografické rozlišování přejatých slov, vnitřních monologů, jednotlivých rejstříků řeči či rysů mluveného slova (hlasitost, pauzy, mlčení).

Práce rozebírá tři rysy románu *Op Oloop*: vypravěče, čas a intertextualitu. Vypravěč se vyjadřuje ve třech rovinách: jedna je situována do přítomnosti a jen registruje události, na ni navazuje druhá, která nabízí psychologický rozbor dané události. Třetí rovina je esejistická a je v zásadě nezávislá na ostatních. Jazykem na pomezí metafory a argumentace obecně pojednává o tématech, spojených s odehrávající se scénou. Čas je tématem i organizačním principem románu. Názvy kapitol jsou pouze přesné časové údaje, hrdinův život je přesně časově organizován. Jakmile se však zamilovaný hrdina ocitá mimo tento řád, nastává zpoždění a tím i rozpad řádu, rutiny a hrdiny samotného. Zpoždění má pak zásadní formálně-obsahový význam, neboť v románu je klíčové časté míjení jednotlivých postav. Intertextuální vazby díla se vztahují k estetice řecké tragedie (pojednává o pádu hrdiny, povaha hrdiny je nejednoznačná, na počátku je pýcha hrdiny a zásadní chyba, v závěru se objevuje anagnorise), k toposu *katabasis* (milenci sestupují do pekel, prochází zkouškou, setkávají se s předky) a k menipské satíře (u stejné části románu): jedná se o dialog, který formou defilé různých vzorových postav nabízí satirické, nejednoznačné pojednání tématu lásky.